

Werkinstructie Baecke-Fassaert Motoriektest

Hier vindt u de werkinstructie van de Baecke-Fassaert Motoriektest voor kleuters (5-6 jaar), inclusief eisen testruimte, benodigd testmateriaal en onderzoeksmethode, beoordeling en interpretatie.

Inleiding

De Baecke-Fassaert Motoriektest is bedoeld voor kinderen in groep 2 van het basisonderwijs (5-6 jaar). Deze werkinstructie is de bijgestelde versie van Hoofdstuk 4 van het handboek 'Ontwikkelingsonderzoek in de Jeugdgezondheidszorg'. Zij omvat een beschrijving van de motoriektest met de handleiding voor een juiste uitvoering.

De Baecke-Fassaert Motoriektest bevat 13 kenmerken. De kenmerken 1 t/m 8 betreffen de fijne motoriek, de kenmerken 9 t/m 13 de grove motoriek. Van alle kenmerken is er een kwantitatieve beoordeling en van tien kenmerken tevens een kwalitatieve beoordeling. Bij de uitvoering van de eerste drie kenmerken maakt men gebruik van het [werkvel](#).

De onderzoeksmethode en de beoordeling worden per kenmerk toegelicht volgens een vaste systematiek. Geadviseerd wordt om de instructie regelmatig te bestuderen, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de video's op deze ledensite.

De resultaten van de 13 kenmerken worden genoteerd in het DD JGZ. Van daaruit wordt een totaalscore berekend van de kwantiteit, resulterend in de percentielscore. Daarnaast wordt een totaalscore berekend van de kwaliteit zonder percentielscore. Voor jongens en meisjes is een aparte kwantitatieve normscore. Voor de kwalitatieve normscore is er geen verschil. In bijlagen [13](#) en [14](#) zijn ingevulde voorbeelden opgenomen van werkvel en registratieformulier.

Testruimte

De ruimte moet voldoende groot zijn om alle kenmerken goed te kunnen uitvoeren. Het kind moet niet de indruk hebben dat het gemakkelijk ergens tegen aan kan vallen. Tevens moet vermeden worden dat het kind steun zoekt aan meubilair bij de uitvoering van de evenwichtskenmerken. In een ruimte met een vrij oppervlak van minstens 4 strekkende meter kunnen alle kenmerken conform de instructies uitgevoerd worden.

Testmateriaal

Het volgende testmateriaal is aanwezig:

- 2 m tape van circa 7 cm breed (of 2 stroken schilderstape van circa 3,5 cm breed naast elkaar gebruiken)
- standaardpotlood en viltstift (zonder voorgevormde greep of hulpstukjes)
- stopwatch of horloge met secondewijzer
- reguliere veter van ca 45 tot 50 cm (zo nodig op maat knippen); niet extra dik of elastisch
- potlood met een opzet figuurtje (zonder geluid of bewegende delen) dat de aandacht van het kind lang genoeg kan vasthouden bij kenmerk ,
- een meetlint
- [werkvellen](#)

Onderzoeksmethode, beoordeling en interpretatie

1. De opbouw van de test is zo, dat gestart wordt met 5 rustige kenmerken (kenmerken 1 t/m 5), dan kenmerken met iets meer actie (kenmerken 6 t/m 8) en tot slot kenmerken met grote motorische activiteiten (kenmerken 9 t/m 13).
2. Het kenmerk wordt letterlijk voorgelezen. Als het kind het kenmerk niet begrijpt wordt het kenmerk nogmaals voorgelezen en voorgedaan. Zonodig wordt het voorlezen en

voordoet nog eenmaal herhaald. Bij kenmerken waar meteen de eerste maal al begonnen wordt met het voordoet van het kenmerk, wordt dit in de instructie vermeld.

3. Bij de kwantitatieve beoordeling worden 2 categorieën onderscheiden, namelijk het kenmerk wordt onvoldoende (score 0) of het kenmerk wordt voldoende (score 1) beheerst. De kenmerken 4, 6, 7, 9 en 12 worden zowel links als rechts uitgevoerd. Aan beide zijden dient het kenmerk goed te worden uitgevoerd voor de score 1. Zo niet dan is de score 0. De kwantitatieve totaalscore van de test kan dus variëren van 0 tot en met 13.
4. De kwalitatieve beoordeling geldt voor alle kenmerken behalve 1, 6 en 8. Hierbij worden 2 categorieën onderscheiden, namelijk het kenmerk wordt kwalitatief onvoldoende (score 0) of het kenmerk wordt kwalitatief voldoende (score 1) beheerst.

De kenmerken 4, 7, 9 en 12 dienen zowel links als rechts kwalitatief goed te worden uitgevoerd voor score 1 (zie beschrijving van de betreffende kenmerken). Als richtlijn voor de kwalitatieve beoordeling kunnen de volgende overwegingen gelden:

- bij een soepele beweging verloopt de beweging in een vloeiend patroon, aangepast aan de omstandigheden.
  - bij een houterige beweging is sprake van een niet vloeiend patroon: heftige, schokkerige bewegingen, onregelmatig in snelheid en in bewegingsuitslag.
  - bij een stijve beweging is de beweging monotoon in snelheid en uitslag, en lijken de bewegingen stroef in elkaar over te gaan, alsof er beperkingen zijn in de beweeglijkheid van de gewrichten.
5. De kwaliteitsscore voor de fijne motoriek (kenmerken 2, 3, 4, 5 en 7) wordt berekend door de optelsom van de beoordelingen van deze kenmerken. Voor de kwaliteitsscore van de grove motoriek (kenmerken 9, 10, 11, 12 en 13) wordt berekend door de optelsom van de beoordelingen van deze kenmerken.

De kwaliteitsscore kan "goed", "matig", "slecht"/"onrijp" zijn. Bij een score "matig" of "slecht"/"onrijp" beoordeelt de jeugdarts middels aanvullend (neurologisch) onderzoek of dit berust op onrijpheid of op een mogelijke achterstand in de motorische ontwikkeling. De jeugdarts neemt hierbij mee de anamnestiche risicofactoren (incl. problemen/functioneren thuis en op school, fysieke beperkingen, negatieve kind - en omgevingsfactoren (zie richtlijn motorische ontwikkeling; stroomschema BFMT).